

FRITT

LAND

0276
6

Nr. 24 - 1. årg.

Mandag 8. mai 1944

KRIGSOVERSIKT

Kommunikasjonen fra de viktigere frontavsnitt melder for tiden bare om lokale kamphandlinger. Stilla før stormen, er den almindelige mening.

Detta kan ha sin grunn først og fremst i årstiden. Vinterutstyret skal byttes ut og sommerutstyret settes inn. Ifjor prøvde riktignok russerne å holde offensiven rullende til tross for omskiftningen fra høst til vinter men de gjaldt det for dem at de flyktende tyskere ikke fikk tid til å sette seg fast i Ineer-linjen. Idag er det anderledes. russernes første forsøk på å trenge gjennom Karpatne strandet og russerne fant det best å gjøre holdt. Tyskerne mistet hele terrenget foran Karpatene og Lwow, men i sine nåværende stillinger har de bedre muligheter for et mere offensivt forsvar. At tyskerne fremdeles holder den viktige flåtehavnen Sevastopol gjør også sitt til at russerne nøler med den ventede offensiv mot Donezmunningen og "Den asiatiske port" mellom Karpatene og Sortehavet.

De russiske linjer preges av troppeforskyvninger og stigende luftaktivitet. Etter troppekonsentrasjonene å dømme kommer den russiske offensiv til å gå mot to steder: mot Lwow og mot den tyske syd-flanke. Offensiven mot syd-flanken vil sannsynligvis ha til formål å bryte gjennom de tyske stillinger mellom Kischinew - Jassi og Svartehavet i området mellom Fruth og Sereth for å avskjære forbindelseslinjene til tyskerne ved nedre Dnestr og de som befinner seg mellom Fruth og Sereth. Tyskerne står da i fare for å bli omringet hvis de ikke trekker seg tilbake til linjen Galatz - Poczani.

Ved Lwow har tyskerne samlet store styrker med henblikk på en motoffensiv.

Det ser ut som om russerne vil gjøre større bruk av flyvåpenet under de kommende operasjoner. Samvirket med engelske og amerikanske fly er stor betydning.

Under bedømmelsen av styrkeforholdet på østfronten må det legges vekt på russernes numeriske overlegenhet og at de er tyskerne overlegne i artilleribehandling. Tyskerne har tapt færre folk enn ventet ifjor vinter, men meget av deres tyngre materiell falt i russernes hender. Dette tap har den tyske industri og transport vanskelig for å utfylle.

For første gang under krigen står tyskerne over for muligheten av en sammenordnet krigføring øst - vest. Samordningen må man allikevel ikke vente seg for meget av under den

første invasjonstiden. De to hærer vil komme til å kjempe under helt forskjellige forhold, hertil kommer at tilsynelatet for invasjonen ikke vil bli kjent før ganske kort tid i forveien. Det er feilaktig å tro at invasjonen vil bli en lynkrig. Bortsett fra de innledende operasjoner tyder meget på at den vil få karakter av stillingskrig etterat brohodene er opprettet. Tyske troppeforskyvninger fra vest til øst vil da bli umulig gjort. Samvirket mellom de to allierte fronter vil løse seg av seg selv hvis ikke engelskmennene og amerikanerne venter så lenge med invasjonen at tyskerne får et paratrum.

RYSNINGSFORHOLDENE

I 4 år har det på Holmenkollbanen vært skikkelig hos gode nordmenn ikke å sitte ved siden av tyskerne. "Herrefolket" liker ikke ensomhet og tomme plasser. Ettersom krigen har gått dem imot er de blitt nervøse av å sitte alene. Det er slut med deres seiersdrømmer, de er blitt små mennesker som trenger andre menneskers nærhet og varme. På Holmenkollbanen er det nu forbudt å stå så lenge det er "ledige" plasser. Betjeningen er ansvarlig med stilling og glødem for at publikum setter seg. Holmenkollfolket venter nå spent på neste forordning på banen. Når invasjonen kommer vil kanskje tyskerne ha dem på fanget.

En tysk plakat ble for en tid siden klistret opp i gatene i Oslo ved nattetider. Den lød:

Aus dem "Hautkorbs", organ des deutschen Völkers. Leichenlaubträger Hube, murrt nicht mehr. Wir aber fahren fort.

Trosværs siste ordre til Vinmonopolet:

1000	lir	Grand Marnier.
500	"	D.O.M. og
500	"	egartreuse

Den norske regjering er blitt kjent med at NS gjør et nytt forsøk på å nazifisere fiskerieringen. Denne gangen er det fiskepakterne og fisketilvirkerne som skal tvinges inn i Fiske- og fangstforbundet. Hensikten er å sikre nazistene monopol på og kontroll over fiskeavsetningen og å skaffe NS elementene i næringen høye nøkkelstillinger. Hvis dette skulle lykkes vil det bety en stor fare for landets matforsyning. Regjeringen vil rette en advarsel til fiskeoppkjøperne mot å medvirke til dannelsen av dette forbund. Enhver som medvirker må regne med at han for alltid vil bli satt utenfor befatningen med fiskeomsetningen.

SAMMENDRAG AV NYHETENE FREDAG OG LØRDAG.

Mosquitofly angrep natt til fredag mål i Tyskland. Fredag angrep amerikanske bombe-fly jernbanestasjonene i Cambrai, Valenciennes og Somaine i Frankrike. Det ble lagt ut mineer i fiendtlig farvann. Fra angrepene savnes 4 fly. Pas de Calais ble angrepet fra luften lørdag og mineutleggingen fortsatte. - Britiske bombe-fly har angrepet Pescara-dammen i Italia. Dette var en mindre utgave av angrepet på damanleggene i Ruhrdistriktet ifjor. Flyverne hadde fått særlig trening i å kaste bomber mot et begrenset mål. Flyene angrep i 3 bølger. 20 minutter etter det første angrep kom en flodbølge ned til byen Pescara. Sprengningen av dammen vil forårsake kaos like bak de tyske linjene som står mot den 8. arme. Hovedveien mellom Roma og Pescara og en av de viktigste jernbanelinjer for de tyske tilførsler, følger elveløpet. På grunn av sprengningen har store deler av øst- og Midt-Italia mistet sin viktigste elektrisitetskilde. Dette vil ha stor virkning på rustningsindustrien og elektriske jernbaner. - I de 2 siste dager har allierte bombe-fly angrepet jernbanestomter i Budapest, oljelager og jernbanemål i Campino i Ploesti-distriktet. Store skader ble forårsaket og det meldes fra Schweiz at det har vært opptøyer i Budapest som følge av bombingene. - Sevastopol ble bombet natt til fredag. Mellom Sevastopol og Constanta senket russerne 6 mindre fartøyer og 5 troppetransportskip. Senkningene ble utført av russiske krigsskip V for Khorson. Russerne har tatt havnen i Odessa i bruk igjen. Russerne har slått tilbake tyske angrep ved Stanislavov og Tiraspol. Fra russisk hold anføres at tyskerne i mars og første del av april mistet flere tropper og mere utrustning enn ved Stalingrad. Ca. 500 000 tyskere er falt eller tatt til fange. I løpet av siste måned har tyskerne tapt 5000 tanks i S-Russland. - Den blå divisjonen er nå trukket tilbake sammen med de øvrige spanske frivillige. Sjøfen, general Grande, er blitt stemplet som krigsforbryter av russerne for sine ugjerninger i Novgorod. - Det foreligger ingen nyheter fra havnebyen Split, som de jugoslaviske friskarer beleirer. Friskarene har også omringet Mrkowjigrad i V-Bosnia. Det meldes videre om voldsomme kamper i Ø-Bosnia. Friskarene har trengt inn i Zagreb, bemektiget seg viktige dokumenter og trukket seg tilbake igjen. Friskares tap er mindre enn tapene under nazistenes massakrer for friskarene opptok kampen. - I det SV-Stillehav har amerikanerne gjort ny landgang på New Guinea V for det nåværende kampområde. Den japanske admiral Koga er falt i kamp. - Den indiske folkefører Gandhi er satt på frifot uten meldeplikt. - De spanske myndigheter har stengt de italienske fascistiske kontorene i Tanger. Det tyske konsulatet fortsetter fremdeles. - De tyske diplomatiske utsendinger i Stockholm og Madrid vil bli kalt hjem til konferanse.

NYHETENE FRA LONDON SÅNDAG ETTERMIDDAG.

Vestfronten. Berlin og andre mål i V-Tyskland ble angrepet idag morges av store formasjoner av britiske bombe-fly og amerikanske flygende festeringer. Godt og vel 1500 fly ble satt inn i angrepet. Nærmere enkeltheter foreligger ennå ikke. Jernbaneknutepunkter i Frankrike og Belgia ble også angrepet i dagslys idag. Natt til idag ble jernbanemål, ammunisjonslagre og andre mål i distriktet ved Nantes ved Paris bombet. Andre angrep ble rettet mot Ludwigshafen. Operasjonene omfattet også mineutlegging i fiendtlig farvann. 5 bombe-fly savnes fra nattens operasjoner. Ved de Friisiske Øer senket Beau-Fighter-maskiner 3 større og 2 små handelsskip, og flere eskorterende fartøyer ble skadet. - På norskekysten ble et tysk handelsskip torpedert. - Det var endel fiendtlig luftaktivitet over England inatt. Et sted krevet bombene endel ofre.

Italia. Fra italienske baser bombet svære amerikanske bombe-fly inatt og idag mål i Bucuresti. Det ble notert flere treffere på oljeraffinerier og krigsviktig industri. Ved Brasov ble 1 fabrikkbygning lagt i grus og 2 andre sterkt skadet. En annen styrke bombe-fly angrep og ødela den viktige jernbanebroen Pantsevo utenfor Beograd. Igår angrep 500 amerikanske bombe-fly 5 av de viktigste jernbaneknutepunktene i Romania, blant disse var Campina og Turnu Severin. Igår ble det gjort ialt 2000 oppstigninger fra Italia. 14 fly er gått tapt. På grunn av bombingene i Romania er jernbanenettet kommet i den grad i uorden at togene til Galats må stoppe 20 km utenfor byen.

Titos hovedkvarter melder om harde kamper i Slovenia. Videre meldes det at 2 tyske baser som ligger mindre enn 10 km fra hovedstaden i Slovenia er erobret.

Østfronten. Russiske fly og sjøstridskrefter har senket ytterligere 8 skip i Svartehavet. Under russiske flyangrep mot Stanislavov-området ble 12 tyske fly ødelagt på en flyplass. Fra østfronten forøvrig meldes om lokale tyske angrep som alle er slått tilbake. - Romenske fanger forteller om forholdet mellom de tyske og romenske tropper at det er svært dårlig og at det ofte inntraffer regulære kamphandlinger mellom dem. Under en overgang ved Dnestr avgjorde en tysk og en romensk avdeling med våpen hvem som skulle komme først over bruene.

Frankrike. Radio France advarer befolkningen i Marseilles mot tyskernes planer om å sette byen under unntagelsestilstand med følgende arrestasjoner og henrettelser. - Om de tyske grusomheter i Frankrike meldes det fra London om 3 skolegutter som er henrettet i fengslet i Lyon. Samtlige 3 var under 15 år. I den anledning har Vichy-myndighetene måttet utferdige et dekrét hvor det heter at mindreårige fra 15 - 19 år kan dømmes til døden for alvorlige politiske forbrytelser. I franske kretser i London har denne forbrytelsen vært stor forbitrelse.